

selitykseen sekä erikoisesti palojärjestyksen 33 §:n 2 kohtaan, josta selviää, että nuohoustoimesta ja nuohoojista annettuja säännöksiä on tarkoitus noudattaa myöskin siinä tapauksessa, että kaupunkiin perustetaan yksityinen nuohouslaitos, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ korkeimmalle hallinto-oikeudelle asiasta annettavassa selityksessään anoa valituksen hylkäämistä.

Piirinuohoojamestarit huomauttivat sittemmin vielä korkeimmalle hallinto-oikeudelle jättämässään kirjelmässä kyseisen palojärjestyksen 20 §:n 2 kohdankin, joka salli irtoavaimen käyttämisen hotellien ja matkustajakotien ulosjohtavissa ovissa sekä sisäänpäin aukenevat ulosjohtavat ovet, olevan ristiriidassa huhtikuun 1 p:nä 1938 voimaan tulleiden majoi- tus- ja ravitsemisliikkeistä annetun asetuksen sekä sen nojalla annetun valtioneuvoston päätöksen kanssa. Kun kuitenkin uuden palojärjestyksen 1 §:ssä määrättiin, että kaupungin palotoimessa oli noudatettava voimassa olevien lakien ja asetusten lisäksi tämän palojärjestyksen määräyksiä ja kun kyseinen asetus ja päätös olivat säädetyt valtuuston palojärjestyksestä koskevan päätöksen jälkeen, kaupunginvaltuusto, katsoen että uusia määräyksiä ilman muuta oli noudatettava riippumatta palojärjestyksestä, annettavassa selityksessään päätti ²⁾ anoa valituksen hylkäämistä ja maaherran uuden palojärjestyksen vahvistamispäätöksen jättämistä pysyväiseksi.

6. Terveys- ja sairaanhoitoa koskevat asiat

Terveys- ja sairaanhoito sekä sairaanhoito sairaalain ulkopuolella

Terveys- ja sairaanhoitolautakunta ja sen toimisto. Kaupunginvaltuusto päätti sallia ylittää terveys- ja sairaanhoitolautakunnan ja sen toimiston v:n 1937 määrärahoja Valaistus 347: 05 mk ³⁾ ja Tarverahat enintään 6,000 mk ⁴⁾ sekä kertomusvuoden määrärahaa Painatus ja sidonta enintään 2,000 mk ⁵⁾.

Aluelääkärit. Kaupunginvaltuusto vahvisti ⁶⁾ aluelääkärien uuden johtosäännön ⁷⁾ mukaisesti palkkiot heidän vähävaraisille annettavasta lääkäriavustaan 25 mk:ksi ensimmäisestä käynnistä ja 10 mk:ksi seuraavista saman taudin kuuden kuukauden aikana aiheuttamista käynneistä ja reseptien uusimisesta, minkä jälkeen uudistetusta tutkimuksesta jälleen oli maksettava palkkiot edellä mainitun mukaisesti.

Valtuusto päätti ⁸⁾, että Sörnäisten alueen aluelääkärille sai palkkiona sairaskäynneistä alueen varattomien luo suorittaa enintään 2,500 mk kuukaudessa toistaiseksi ja niin kauan kuin alueen ylimääräisen aluelääkärin virka oli täyttämättä.

Kättilötoimen järjestäminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti ⁹⁾ terveys- ja sairaanhoitolautakunnan käyttämään kertomusvuoden talousarviossa olevaa kaupunginkätilön palkkamäärärahaa kertomusvuoden alusta lukien voimaan tulevan, kunnallisesta kätilötoimesta kesäkuun 18 p:nä 1937 annetun lain edellyttämien kätilöiden palkkaamiseen sekä myönsi lisäksi pääluokkaan Terveys- ja sairaanhoito sisältyvistä käyttövaroistaan 36,000 mk kätilötoimen järjestämisestä kertomusvuonna johtuviin menoihin.

¹⁾ Kvsto 18 p. toukok. 4 §. — ²⁾ S:n 7 p. jouluk. 4 §. — ³⁾ S:n 26 p. tammik. 28 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. tammik. 23 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. marrask. 25 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. tammik. 14 §. — ⁷⁾ Vrt. v:n 1937 kert. s. 34. — ⁸⁾ Kvsto 9 p. maalisk. 12 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. tammik. 12 §.

Koska uuden lain määräyksistä kokonaan poikkeava entinen 3 palkka-
luokkaan kuuluva kaupunginkätilönvirka näin ollen kävi tarpeettomaksi
valtuusto päätti ¹⁾ lakkauttaa sen v:n 1939 alusta lukien.

Terveysolojen valvonta. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ sallia ylittää ter-
veysolojen valvonnan v:n 1937 määrärahaa Ruokanäytteiden osto 38: 70
mk.

Terveydellisten tutkimusten laboratorio. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾
sallia ylittää terveydellisten tutkimusten laboratorion v:n 1937 määrärahaa
Tarverahat 139 mk.

Pääloukkaan Terveydenhoito sisältyvistä käyttövaroistaan valtuusto
myönsi ³⁾ 1,500 mk:n suuruisen lisäyksen terveydellisten tutkimusten labo-
ratorion määrärahaan Kaluston kunnossapito toimiston sähköllä käyvän
autoklaavin korjaamista varten. Myöhemmin valtuusto vielä päätti ⁴⁾
sallia ylittää samaa määrärahaa 1,000 mk sekä Laboratoriotarpeita nimistä
5,000 mk.

Eläinlääkintäosaston tilapäisen työvoiman määrärahaa päätettiin ⁵⁾
sallia ylittää enintään 13,510 mk.

Maidontarkastamo. Maidontarkastamon tilapäisen työvoiman määrä-
rahaan kaupunginvaltuusto myönsi ⁶⁾ terveydenhoidon pääloukkaan sisäl-
tyvistä käyttövaroistaan 10,800 mk:n suuruisen lisäyksen ylimääräisen labo-
ratorio- ja kanslia-apulaisen palkkaamiseksi tarkastamoon.

Kesälomasijaisen palkkaamiseksi maidontarkastamon yhdelle näyttei-
denottajalle valtuusto myönsi ⁶⁾ terveydenhoidon pääloukkaan sisältyvistä
käyttövaroistaan 1,700 mk:n lisäyksen maidontarkastamon määrärahaan
Kesälomasijaiset sekä myöntyi ⁶⁾ viimeksi mainitun määrärahan ylittämise-
seen 190 mk.

Maidontarkastamon määrärahoja Tilapäistä työvoimaa, Valaistus ja
Tarverahat päätettiin ⁷⁾ sallia ylittää vastaavasti enintään 3,800 mk, 1,000
mk ja 6,000 mk.

Asuntotarkastus. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ sallia ylittää asunto-
tarkastuksen v:n 1937 määrärahaa Valaistus 48 mk.

Ammattientarkastus. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁹⁾ kaupunginhalli-
tuksen ehdotuksen Helsingin kaupungin ammattientarkastuksen johto-
säännöksi ¹⁰⁾.

Sen mukainen ensimmäisen ammattientarkastajan virka, entinen am-
mattienylitarkastajanvirka, päätettiin ⁹⁾ samalla kertomusvuoden touko-
kuun 1 p:stä lukien siirtää 9 palkkaluokasta 13:nteen myöntäen valtuuston
käyttövaroista uusien virkain palkkoihin ja palkankorotuksiin 12,000 mk
sen korotetun palkan maksamiseen kertomusvuonna. Terveydenhoito-
lautakuntaa kehoitettiin ⁹⁾ julistamaan kyseinen paraikaa avoinna oleva
virka, joka jo oli ollut haettavaksi julistettuna ja jonka hakuaika jo oli
päättynytkin, uudelleen haettavaksi.

Lisäksi valtuusto päätti ⁹⁾ kehoittaa kaupunginhallitusta tekemään
valtioneuvostolle perustellun esityksen kunnallisen ammattientarkastuksen
siirtämistä valtion ammattientarkastukselle tarkoittavan lainsäädäntö-
aloitteen kiirehtimisestä.

¹⁾ Kvsto 14 p. syysk. 9 §. — ²⁾ S:n 26 p. tammik. 28 §. — ³⁾ S:n 30 p. maa-
lisk. 26 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. lokak. 26 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. marrask. 25 §. — ⁶⁾ S:n
18 p. toukok. 28 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. marrask. 25 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. tammik. 28 §. —
⁹⁾ S:n 9 p. maalisk. 23 §. — ¹⁰⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 1; ks. myös Kunnall.
asetuskok. s. 9.

Ensimmäisen ammattientarkastajan virkaan valittiin sittemmin viideksi vuodeksi syyskuun 1 p:stä lukien virkaa siihen asti virkaatoimittavana hoitanut insinööri K. Suhonen¹⁾ sekä ammattientarkastajan virkaan viideksi vuodeksi helmikuun 13 p:stä lukien viran entinen haltija S. Lautso²⁾.

Tuberkuloosihuolto. Kaupunginvaltuusto päätti³⁾ muuttaa tuberkuloosihuoltotoimiston uudelleenjärjestelyä koskevaa aikaisempaa päätöstään⁴⁾ siten, että tuberkuloosisairaalan röntgenosasto edelleenkin oli jäävä sairaalan yhteyteen sekä muuttaa tuberkuloosisairaalan röntgenalilääkärinviran röntgenologi-alilääkärinviraksi, jonka hoitoon annetaan joku sairaalan potilasosastoista mutta jonka velvollisuuksiin kuuluu lisäksi viivytyksettä valokuvata tuberkuloosihuoltotoimiston kyseiselle röntgenosastolle lähettämät potilaat toimiston polikliinillisten vastaanottotuntien aikana ja toimiston haluamien kuvien toimittaminen sille lausuntoineen ja jonka sen vuoksi on oltava tavattavissa tuberkuloosihuoltotoimistossa terveydenhoitolautakunnan määrääminä aikoina.

Tuberkuloosinvastustamistyön käytännöllistä järjestelyä harkitsemaan asetetun komitean⁵⁾ tuberkuloosihuoltotoimiston uudelleenjärjestelyä ja laajentamista koskevan mietinnön mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾ perustaa mainittuun toimistoon v:n 1939 alusta lukien 19 palkkaluokkaan ja II kielitaitoluokkaan kuuluvan ensimmäisen alilääkärinviran. Samalla valtuusto päätti muuttaa tuberkuloosihuoltotoimiston entisen alilääkärin nimityksen toiseksi alilääkäriksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi⁷⁾ tuberkuloosihuoltotoimiston v:n 1937 tilapäisen työvoiman määrärahan ylittämisen 1,048 mk.

Tuberkuloosihuoltotoimiston esitettyä toivomuksen, että tuberkuloottisten henkilöiden asuntolain talonmies-lämmittäjäntoimeen yhdistettäisiin tuberkuloosihuoltotoimiston siihen asti palkkaama vahtimestarintoimi, kaupunginvaltuusto päätti⁸⁾ v:n 1939 alusta lukien perustaa asuntoloihin 41 palkkaluokkaan kuuluvan talonmiehentöimen, joka oli oleva kiinteistö-lautakunnan alainen.

Sielullisesti sairaiden vastaanottoasema. Kaupunginvaltuusto muutti⁹⁾ aikaisempaa päätöstään¹⁰⁾ perustaa sielullisesti sairaiden vastaanottoasemalle apulaislääkärinviran, jonka haltijan tehtävänä oli avustaa toista kaupunginlääkärinä sekä kansakoulujen tarkastajia ja koululääkäreitä lapsia kansakoulusta apukouluun siirrettäessä samoin kuin tylsä- ja vähämielisten lasten lainmukaisessa ilmoittamisessa terveydenhoitolautakunnalle, sikäli että mainitun apulaislääkärinviran haltijan tehtävänä oli avustaa toista kaupunginlääkärinä sekä sielullisesti sairaiden huoltotoimiston lääkäriä mutta että hänet vapautetaan avustamasta kansakoulujen tarkastajia ja koululääkäreitä lapsia apukouluun siirrettäessä.

Vallitsevan mielisairaiden hoitopaikkain puutteen lieventämiseksi valtuusto päätti¹¹⁾, että sielullisesti sairaiden vastaanottoasemaa rakennustoimiston laatiman suunnitelman mukaan toukokuun 1 p:stä lukien oli laajennettava 12 potilaspaikalla muuttamalla siellä olevat hoitajattarien asunnot potilashuoneiksi ja siirtämällä hoitajattaret kaupungille asumaan. Suunni-

1) Kvsto 24 p. elok. 12 §. — 2) S:n 30 p. maalisk. 7 §. — 3) S:n 8 p. kesäk. 16 §. — 4) Ks. v:n 1935 kert. s. 23, 72 ja 74. — 5) Vrt. v:n 1935 kert. s. 72 ja 74. — 6) Kvsto 9 p. marrask. 13 §. — 7) S:n 18 p. toukok. 25 §. — 8) S:n 9 p. marrask. 12 §. — 9) S:n 22 p. kesäk. 38 §. — 10) Ks. v:n 1936 kert. s. 84. — 11) Kvsto 30 p. maalisk. 25 §.

telman toteuttamiseksi valtuusto päätti myöntää pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvistä käyttövaroistaan 47,500 mk vastaanottoaseman huoneistossa suoritettavia muutos- ja korjaustöitä varten sekä perustaa sinne edellä mainitusta päivästä lukien 5 palkkaluokkaan kuuluvan osastonhoitajattarenviran ja kolme 3 palkkaluokkaan kuuluvaa alihoitajattarenvirkaa sekä palkkasääntöön merkitsemättömään pysyväisten virkain ryhmään kuuluvan siivojantoimen, myöntäen niiden haltijain palkkaamiseen kertomusvuonna käyttövaroistaan uusien virkain palkkoihin ja palkankorotuksiin 59,200 mk.

Lisäksi valtuusto oikeutti ¹⁾ terveydenhoitolautakunnan ylittämään vastaanottoaseman määrärahoja Kesälomasijaiset 2,880 mk, Valaistus 920 mk, Siivoaminen 3,000 mk, Kaluston hankinta 48,000 mk, Tarverahat 9,000 mk, Vaatteiden pesu 5,000 mk, Ruokinta 12,000 mk, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 10,000 mk ja Sairaiden kuljetus 3,000 mk.

Sielullisesti sairaiden huoltotoimiston tarverahoja päätettiin ²⁾ sallia ylittää enintään 1,000 mk.

Sielullisesti sairaiden naisten keskuskodin määrärahoja Lämpö, Siivoaminen ja Vaatteiden pesu päätettiin ²⁾ sallia ylittää vastaavasti enintään 2,500 mk, 200 mk ja 300 mk.

Sielullisesti sairaiden miesten keskuskoti. Kaupunginvaltuusto hyväksyi sielullisesti sairaiden miesten keskuskodin v:n 1937 kaluston hankintamäärärahan ylittämisen 594: 90 mk ³⁾ sekä kertomusvuoden määrärahojen Lämpö ja Siivoaminen ylittämisen vastaavasti enintään 500 mk ²⁾ ja enintään 300 mk ²⁾.

Kouluhammasklinikan määrärahoja Tarverahat sekä Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet päätettiin ²⁾ sallia ylittää edellistä enintään 600 mk ja jälkimmäistä enintään 10,000 mk.

Terveystoimisto. Kaupunginvaltuusto myöntyi ⁴⁾ ylittämään terveystoimiston määrärahaa Vaatteiden pesu enintään 600 mk.

Veneeristen tautien poliklinikka. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ sallia ylittää veneeristen tautien poliklinikan määrärahaa Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 28,000 mk.

Desinfioimislaitoksen lämpö määrärahaa päätettiin ²⁾ sallia ylittää enintään 7,500 mk.

Kaupungin liittyminen Suomen kunnallisen terveydenhoitoyhdistyksen jäseneksi. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾, että Helsingin kaupunki liittyy jäseneksi vastaperustettuun Suomen kunnalliseen terveydenhoitoyhdistykseen.

Sairaalat

Sairaalahallitus oikeutettiin ⁷⁾ kertomusvuonna käyttämään kaupunginhallituksen sekalaisten yleisten töiden pääluokkaan sisältyvästä väestönsuojelumäärärahasta sairaalahallituksen käytettäväksi väestönsuojeluvälineiden hankkimiseksi opetustarkoituksiin myöntämän 20,200 mk:n määrärahan säästö, 9,408 mk.

Sairaalain tilivirasto. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ lakkauttaa sairaalain tiliviraston 8 palkkaluokkaan kuuluvan kirjanpitäjänviran ja 3 palkkaluokkaan kuuluvan konekirjoittajattarenviran v:n 1939 alusta lukien. Sa-

¹⁾ Kvsto 30 p. maalisk. 25 §. — ²⁾ S:n 23 p. marrask. 25 §. — ³⁾ S:n 18 p. toukok. 25 §. — ⁴⁾ S:n 24 p. elok. 32 §. — ⁵⁾ S:n 5 p. lokak. 33 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. jouluk. 22 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. helmik. 23 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. huhtik. 17 §.

malla valtuusto oikeutti sairaalahallituksen käyttämään toistaiseksi tilapäisesti palkattavan konttoriapulaisen palkan suoritukseen lakkautettavien virkain kertomusvuoden palkkamäärärahoja.

Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ v:n 1939 alusta lukien perustaa sairaalain tilivirastoon 37 palkkaluokkaan kuuluvan nuoremman toimistoapulaisen viran.

Sairaanhoidtajataroppilaiden palkkauksen uudelleenjärjestely. Sairaalahallituksen suunnittelema sairaanhoidtajataroppilaiden palkkauksen uudelleenjärjestäminen siten, että sairaalain alihoitajattarina toimiville sairaanhoidtajataroppilaille varataan erityinen palkkamääräraha eikä kuten siihen asti makseta heidän palkkaansa vakinaisten virkain palkkamäärärahasta, aiheutti alihoitajattarenvirkain lakkauttamista kaikkien muiden paitsi tuberkuloosisairaalan kohdalla ²⁾.

Marian sairaala. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾ sairaalahallituksen Marian sairaalan kirurgisella osastolla vallitsevan vaikean tilanpuutteen lieventämistarkoituksessa tekemän ehdotuksen, jonka mukaan sairaalan kummallakin gynekologisella hoito-osastolla olevat kaksi henkilökunnan asuinhuonetta tilapäisesti järjestettäisiin yhteensä 8 potilaspaiikkaa käsittäviksi potilashuoneiksi, sekä myönsi ³⁾ pääluokkaan Sairaanhoidto sisältyvistä käyttövaroistaan 42,075 mk:n suuruisen lisäyksen sairaalan kertomusvuoden tilapäisen työvoiman määrärahaan edellä mainitun järjestelyn tarpeelliseksi tekemän lisätyövoiman, kahden alihoitajattaren ja yhden siivoojan, palkkaamiseksi sinne tilapäisesti helmikuun alusta lukien.

Valtuusto päätti ¹⁾ v:n 1939 alusta lukien perustaa Marian sairaalaan 36 palkkaluokkaan kuuluvan kiertävän hoitajattaren viran, 42 palkkaluokkaan kuuluvan nuoremman toimistoapulaisen viran, 46 palkkaluokkaan kuuluvan apumiehenviran ja 53 palkkaluokkaan kuuluvan siivoojanviran. Samasta ajankohdasta lukien valtuusto päätti ¹⁾ lakkauttaa sairaalan kaksikymmentäkaksi alihoitajattarenvirkaa sekä yhden densinfioimisapulaisenviran.

V:n 1937 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvän talorakennusmäärärahan Marian sairaala, jäädytyslaitos talousrakennuksen vanhaan varastokellariin käyttämätön erä, n. 525,000 mk, päätettiin ⁴⁾ merkitä siirtomäärärahaksi.

Pääluokkaan Sairaanhoidto sisältyvistä käyttövaroistaan valtuusto myönsi ⁵⁾ 80,000 mk:n suuruisen lisäyksen Marian sairaalan määrärahaan Sairaslomasijaiset, 6,000 mk:n suuruisen lisäyksen määrärahaan Vedenkulutus ja 1,405 mk:n suuruisen lisäyksen määrärahaan Kaluston kunnossapito.

Lisäksi valtuusto päätti ⁵⁾ sallia ylittää Marian sairaalan alla mainittuja määrärahoja enintään seuraavin määrin: Kaluston kunnossapito 17,095 mk, Painatus ja sidonta 3,000 mk, Tarverahat 6,000 mk, Ruokinta 50,000 mk ja Yleisten laitteiden kunnossapito 10,000 mk.

Kulkutautisairaala. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ v:n 1939 alusta lukien perustaa kulkutautisairaalaan 29 palkkaluokkaan kuuluvan apulaislääkärinviran, 37 palkkaluokkaan kuuluvan röntgenhoitajattarenviran ja 46 palkkaluokkaan kuuluvan apumiehenviran. Samasta ajankohdasta

¹⁾ Kvsto 9 p. marrask. 14 §. — ²⁾ Ks. alemp. sekä tämän kert. s. 44 ja 45. —

³⁾ Kvsto 12 p. tammik. 9 §. — ⁴⁾ Kvsto 12 p. tammik. 20 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. marrask. 26 §.

lukien valtuusto päätti¹⁾ lakkauttaa sairaalan kuusi alihoitajattarenvirkaa²⁾ ja yhden desinfioimisapulaisenviran.

Valtuusto suostui³⁾ seuraavien kulkutautisairaalan määrärahaan ylittämiseen enintään alla mainitun verran: Tilapäistä työvoimaa 490,000 mk, Sairaslomasijaiset 10,000 mk, Valaistus 4,000 mk, Vedenkulutus 10,000 mk, Kaluston hankinta 25,000 mk, Kaluston kunnossapito 10,000 mk, Painatus ja sidonta 5,500 mk, Tarverahat 11,000 mk, Ruokinta 400,000 mk, Yleisten laitteiden kunnossapito 5,000 mk, Kuljetus- ja matkakustannukset 10,000 mk, Käyttövoimaa 6,000 mk ja Erilaiset menot 4,000 mk.

Kivelän sairaala. Yliopistoviranomaisten ehdottama Kivelän sairaalan ruumishuoneen suunnitteluiden muuttamista lähinnä siten, että sen obduktiohuonetta suurennettaisiin niin että sitä voitaisiin käyttää yliopistopetukseen, kaupunginvaltuusto vahvisti⁴⁾ yleisten töiden lautakunnan tämän mukaisesti laadittamista uusista pääpiirustuksista ilmenevät muutokset kyseisen ruumishuoneen jo hyväksytyihin pääpiirustuksiin⁵⁾ sekä rakennuksen uuden, 990,550 mk:aan päättyvän kustannusarvion.

Tarkoitusta varten päätettiin v:n 1939 talousarvioon merkitä 118,170 mk:n suuruinen lisämääräraha.

Kaupunginhallitus oikeutettiin tekemään yliopiston konsistorin kanssa sellainen sopimus ruumishuoneen käyttämisestä, että:

Helsingin kaupunki laajentaisi ruumishuoneen suunniteltua obduktiohuonetta sen verran, että siinä voitaisiin yhtäaikaan toimittaa kaksi obduktiota, varustaisi sen kahdella obduktiopöydällä sekä muulla tarpeellisella kiinteällä ja irtaimella kalustolla;

Helsingin kaupunki huolehtisi obduktiohuoneen puhtaanapidosta sekä sen varustamisesta saippualla ja pyyhkeillä; kaupungin palkkaama ruumishuoneen vahtimestari avustaisi obduktioissa;

Helsingin yliopisto huolehtisi patologis-anatomisen laitoksensa kautta opetuksen antamisesta, obduktioiden toimittamisesta ja obduktioaineiston tutkimisesta, joten Kivelän sairaala joutuisi tässä suhteessa samaan asemaan yliopiston patologis-anatomiseen laitokseen nähden kuin Helsingin yleisen sairaalan osastot;

Helsingin yliopisto kustantaisi tarvittavat säilytysastiat ja liuokset, kirjoitusvälineet, obduktiotakit sekä ne erikoiskojeet, jotka mahdollisesti tarvittaisiin opetukseen; sekä

sopimus voitaisiin toistaiseksi pitää voimassa tammikuun 1 p:ään 1943.

Kivelän sairaalan johtaja ja sen mielisairaiden osaston ylilääkäri E. Ehrnrooth, joka kertomusvuoden heinäkuun 10 p:nä täytti 67 vuotta, oikeutettiin⁶⁾ hoitamaan mainittuja tehtäviään v:n 1939 elokuun loppuun.

Kivelän sairaalan sisätautien osaston ylilääkärille W. Kerppolalle myönnettiin⁷⁾ hänen anomansa virkaero kesäkuun 1 p:stä lukien. Sisätautien osaston ylilääkäriksi valittiin⁸⁾ sittemmin lääketieteen- ja kirurgiantohtori A. E. Vesa.

Kaupunginvaltuusto päätti⁹⁾ v:n 1939 alusta lukien perustaa Kivelän sairaalaan 41 palkkaluokkaan kuuluvan vahtimestarinviran ja 53 palkkaluokkaan kuuluvan leipojanviran sekä samasta ajankohdasta lukien lakkauttaa sairaalan kaksi alihoitajattarenvirkaa²⁾.

¹⁾ Kvsto 9 p. marrask. 14 §. — ²⁾ Vrt. tämän kert. s. 43. — ³⁾ Kvsto 23 p. marrask. 26 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. marrask. 24 §. — ⁵⁾ Vrt. v:n 1937 kert. s. 40. — ⁶⁾ Kvsto 18 p. toukok. 10 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. maalisk. 8 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. kesäk. 9 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. marrask. 14 §.

Valtuusto päätti ¹⁾ sallia ylittää seuraavia Kivelän sairaalan määrärahoja enintään alla mainitun verran: Kesälomasijaiset 20,000 mk, Sairaslomasijaiset 30,000 mk, Ruokinta 200,000 mk, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 50,000 mk, Yleisten laitteiden kunnossapito 18,000 mk ja Eri-laatuiset menot 15,000 mk.

Nikkilän sairaala. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ yleisten töiden lautakunnan aikaisemmin hyväksytyjen luonnospiirustusten mukaisesti laatimat Nikkilän sairaalan juhla- ja voimistelusalirakennuksen pääpiirustukset kaupungin eri viranomaisten asiaa koskevassa yhteisessä neuvottelutilaisuudessa sovituin muutoksin sekä rakennustöiden yhteensä 2,970,000 mk:aan päättyvän kustannusarvion. Kun talousarvioon aikaisemmin kyseistä tarkoitusta varten merkityt varat eivät riittäisi, valtuusto päätti merkitä v:n 1939 talousarvioon 670,000 mk:n suuruisen lisämäärärahan oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan tarpeen mukaan käyttämään sitä jo kertomusvuonna.

Valtuusto hyväksyi ³⁾ yleisten töiden lautakunnan kaupunginhallituksen kehoituksesta laadittamat Nikkilän sairaalan lääkärien asuntorakennuksen luonnospiirustukset antaen lautakunnalle myöskin tehtäväksi niiden pohjalla laadittua rakennuksen pääpiirustukset ja kustannusarvion, ottaen huomioon sairaalahallituksen esittämän toivomuksen, että rakennuksen kellarikerrokseen tai sen läheisyyteen rakennettaisiin autovaja.

Valtuusto päätti ⁴⁾ v:n 1939 alusta lukien perustaa Nikkilän sairaalaan 10 palkka- ja II kielitaitoluokkaan kuuluvan apulaisylilääkärinviran, 35 palkkaluokkaan kuuluvan apulaisylihoitajattarenviran, 37 palkkaluokkaan kuuluvan apulaisyölyhoitajattarenviran, 41 palkkaluokkaan kuuluvat käsityön apulaisohjaajan, naisten puutarhatöiden ohjaajan, vahtimestarin, nuoremman toimistoapulaisen ja asentajan virat, 51 palkkaluokkaan kuuluvan puhelinhoitajanviran sekä 53 palkkaluokkaan kuuluvat leipojan ja keittiöapulaisen virat. Samasta ajankohdasta lukien valtuusto päätti ⁴⁾ lakkauttaa sairaalan seitsemän alihoitajattarenvirkaa sekä naisten puutarha- ja käsitöiden ohjaajan viran.

V:n 1937 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvän talorakennusmäärärahan Nikkilän sairaala, uusi potilaspaviljonki käyttämätön erä, n. 2,600,000 mk, päätettiin ⁵⁾ merkitä siirtomäärärahaksi.

Valtuusto myöntyi ⁶⁾ ylittämään seuraavia Nikkilän sairaalan määrärahoja enintään alla mainitun verran: Tilapäistä työvoimaa 8,400 mk, Sairaslomasijaiset 94,000 mk, Vuokra 1,500 mk, Ruokinta 160,000 mk ja Eri-laatuiset menot 21,000 mk.

Tuberkuloosisairaala. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁷⁾ yleisten töiden lautakunnan laadittamat piirustukset, joiden mukaan tuberkuloosisairaalan hallintorakennuksen laajentamisen yhteydessä järjestettäisiin sen kattilahuoneeseen konemestarin työpaja sekä viimeksi mainitun yhteyteen lämmittäjän pukeutumis- ja peseytymishuone.

Valtuusto päätti ⁴⁾ v:n 1939 alusta lukien perustaa tuberkuloosisairaalaan 39 palkkaluokkaan kuuluvan lämmittäjä-mekaanikonviran ja kaksi 53 palkkaluokkaan kuuluvaa siivoojanvirkaa.

¹⁾ Kvsto 23 p. marrask. 26 §. — ²⁾ S:n 27 p. huhtik. 33 §; vrt. myös v:n 1937 kert. s. 40. — ³⁾ Kvsto 21 p. jouluk. 19 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. marrask. 14 §; vrt. tämän kert. s. 43. — ⁵⁾ Kvsto 12 p. tammik. 20 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. marrask. 26 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. tammik. 12 §.

Tuberkuloosihuoltotoimiston uudelleenjärjestelyä koskevaa aikaisempaa päätöstään muuttaen valtuusto päätti¹⁾, että tuberkuloosisairaalan röntgenosasto edelleenkin oli jäävä sairaalan yhteyteen, sekä muuttaa sairaalan röntgenalilääkärinviran, jonka haltijan velvollisuuksiin tulisi kuulumaan myöskin eräitä tuberkuloosihuoltotoimiston antamia tehtäviä²⁾, röntgenologi-alilääkärinviraksi.

Valtuusto myönsi³⁾ pääluokkaan Sairaanhoidon sisältyvistä käyttövaroistaan 70,520 mk:n määrärahan tuberkuloosisairaalan röntgenosaston muuttamista ja uudenaikaistamista varten siten, että se varustettiin öljy-eristeisellä suurjänniteyliheittäjällä viittä eri työskentelypaikkaa varten, sekä että sinne siirrettiin takaisin sen joku aika sitten kulkutautisairaalaan siirretty röntgenterapiakone, joka samalla uudistettaisiin m.m. siten, että sitä voidaan käyttää läpivalaisukoneena joukkotutkimuksia varten. Määräraha siirrettiin⁴⁾ sittemmin töiden lykkäytymisen vuoksi v. 1939 käytettäväksi.

Tuberkuloosisairaalan seuraavia määrärahoja päätettiin⁵⁾ sallia ylittää enintään alla mainitun verran: Sairaslomasijaiset 35,000 mk, Valaistus 20,000 mk, Ruokinta 180,000 mk ja Yleisten laitteiden kunnossapito 3,000 mk.

Sairaanhoidajatarkoulun oppilasmäärän lisääminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi⁶⁾ sairaalahallituksen ehdotuksen, että sairaanhoidajatarkoulun kertomusvuoden elokuussa alkavalle oppikurssille saisi entisten 26 oppilaan asemesta ottaa 30 oppilasta.

Myöhemmin valtuusto oikeutti⁷⁾ sairaalahallituksen tarpeen mukaan vastedeskin korottamaan sairaanhoidajatarkoulun kurssin oppilasluvun 30:een.

Palkankorotuksen suorittaminen kaupungin sairaanhoidajatarkoulun kurssin päättäneille n.s. assistenttihoitajattarille. Kaupungin sairaanhoidajatarkoulun kurssin päättäneet hoitajattaret, jotka erikoistumista varten jäivät n.s. assistenttihoitajattarina kaupungin sairaalain palvelukseen, olivat vaki-naista avointa tointa hoitaessaan oikeutetut saamaan kertomusvuoden alusta myönnetyn palkankorotuksen⁸⁾, kun sitä vastoin oli epätietoista, oliko tällaisen korotuksen maksaminen mahdollista viransijaisena tai tilapäisenä toimivalle assistenttihoitajattarelle. Kaupunginvaltuusto päätti⁹⁾ sen vuoksi, että kyseiset hoitajattaret saivat nauttia mainittua palkankorotusta virkansa luonteesta riippumatta.

Potilaspaikkain varaaminen kaupungille Suomen punaisen ristin sairaalassa. Marian sairaalan kirurgisella osastolla vallitsevan tilahtauden lieventämiseksi kaupunginvaltuusto suostui¹⁰⁾ siihen, että kaupunki tarvittaessa käytti entisten 15:n lisäksi 10 eli kaikkiaan 25 aikaisemman sopimuksen mukaista ylimääräistä potilaspaikkaa Suomen punaisen ristin sairaalassa.

Sairaalamaksuja Suomen punaisen ristin sairaalaan nimistä määrärahaa päätettiin¹¹⁾ sallia ylittää enintään 20,000 mk 10 lisäpaikan käytäntöön ottamisen vuoksi.

Lisähoitopaikkain vuokraaminen kaupungille professori O. A. Boijen sairaalasta. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi¹²⁾

1) Kvsto 8 p. kesäk. 16 §. — 2) Vrt. tämän kert. s. 41. — 3) Kvsto 22 p. kesäk. 42 §. — 4) S:n 21 p. jouluk. 24 §. — 5) S:n 23 p. marrask. 26 §. — 6) S:n 8 p. kesäk. 17 §. — 7) S:n 26 p. lokak. 23 §. — 8) Vrt. v:n 1937 kert. s. 6. — 9) Kvsto 9 p. maalisk. 14 §. — 10) S:n 9 p. maalisk. 25 §; vrt. myös v:n 1935 kert. s. 72. — 11) Kvsto 23 p. marrask. 26 §. — 12) S:n 30 p. maalisk. 24 §.

terveydenhoitolautakunnan käytettäväksi 75,000 mk viiden uuden synnytys- ja naistautipotilaspaikan vuokraamiseksi kaupungille professori O. A. Boijen sairaalasta.

Kaupungin vastaisen lasarettisairaspaikkatarpeen tyydyttäminen. Valtion ja Helsingin kaupungin edustajista kokoonpannun neuvottelukunnan suorittama tehtävänsä loppuun se mietinnössään yksimielisesti yhtyi kannattamaan lääkintöhallituksen ehdotusta asiassa ¹⁾ siten, että yliopistollista opetusta varten tarvittavat uudet sairaalat olisi rakennettava yhteistöiminnassa valtion ja Helsingin kaupungin kesken Meilahteen pääasiallisesti valtion ja vain pieneksi osaksi kaupungin alueelle siten, että valtio saataa kaupungin kanssa aikaan sopimuksen korvausehdoista rakentaisi ja ylläpitäisi sairaalat, joissa varattaisiin 1,000 sairassijaa kaupungin asukkaiden käytettäväksi. Näiden etuoikeutettujen sairassijojen kertakaikkisena korvauksena kaupungin tulisi suorittaa valtiolle rakennuskustannuksista 45 %. Lisäksi kaupungin tulisi suorittaa valtiolle edellä mainittujen sairassijain sisustamis- ja inventariokustannuksista 50 % sekä sairaalain ylläpito- ja käyttökustannuksina vuosittain mainituilla paikoilla hoidettujen kaupungin potilaiden jokaiselta hoitopäivältä korvauksen, joka vastaa 50 % koko sairaalan nettohoitopäiväkustannuksista asianomaisena vuonna sairaalan hallinnon laskelmien mukaan. Neuvottelukuntaan määrätyt kaupungin edustajat olivat myöskin tulleet siihen tulokseen, että sairaalaneuvottelukunnan ehdotus tulisi kaupungille edullisemmaksi kuin mikään aikaisemmista suunnitelmista.

Sisäasiainministeriö ilmoitti kesäkuun 20 p:nä päivätyssä kirjelmässä valtuustolle asettuvansa neuvottelukunnan kannalle, kuitenkin siten, että sairaala rakennettaisiin neljässä rakennusvaiheessa v:n 1950 loppuun mennessä sekä että kaupungin tulisi suorittaa kertakaikkisena korvauksena 50 % rakennuskustannuksista. Samalla ministeriö pyysi valtuustolta ilmoitusta siitä, hyväksyykö kaupunki valtion ja kaupungin välisen yhteistyön Helsingin keskussairaalan rakentamiseksi edellä selostetulla pohjalla, sekä kehoitti sitä tekemään muut mahdolliset huomautuksensa.

Vastauksena valtuusto päätti ²⁾ ilmoittaa Helsingin kaupungin puolestaan hyväksyvän edellä mainitun neuvottelukunnan mietinnössä esiintyvän ehdotuksen sairaalain rakentamisesta ja sairassijain luovuttamisesta kaupungin potilaille, sairaalaneuvottelukunnan mietinnössä ja sisäasiainministeriön kirjelmässä tarkemmin määritellyin tavoin ja ehdoin, kuitenkin nimenomaan siten selvennettyinä, että kaupungin on suoritettava sen maksettavaksi edellytetty rakennus- ja sisustuskustannusten prosenttimäärä vain edellä mainittujen kaupungin etuoikeutettujen sairassijain osalle jakautuvista kustannuksista, sekä edellytyksin, että valtion ja kaupungin välillä tehtävästä lopullisesta sopimuksesta päästään ennen ehdotuksen toteuttamiseen ryhtymistä yksimielisyyteen.

7. Huoltotointa koskevat asiat

Varsinainen huoltotoimi

Huoltovirasto. Huoltoviraston ylimääräinen kanslisti M. Broms, joka 12 viimeksi kuluneen kuukauden aikana jo oli nauttinut sairauslomaa kaksi kuukautta täysin palkoin ja kolme kuukautta 2/3 palkoin, oikeutettiin ³⁾

¹⁾ Vrt. v:n 1937 kert. s. 77. — ²⁾ Kvsto 24 p. elok. 23 § ja kvston pain. asia-kirj. n:o 6. — ³⁾ Kvsto 16 p. helmik. 21 §.